

Organització del territori

Conceptes

- **Territori:** És una part de superfície terrestre limitada política o socialment mitjançant fronteres administratives o barreres socioculturals, i ocupada per una població.
- **Estat:** És un conjunt d'institucions creades per organitzar la vida de les persones que viuen en un mateix territori, sota un mateix poder i governades per les mateixes lleis.
- Els Estats:
 - Firmen **tractats, convenis i declaracions Internacionals**. Per exemple: La declaració dels Drets Humans.
 - Creen **organitzacions internacionals**. Per exemple: L'ONU, la UE, el G8, la Lliga Àrab o l'OCDE.

Dades de l'Estat Espanyol

- **El territori espanyol:**
- Té una superfície terrestre de 505.990 Km², si comptem apart de la península, les illes i les possessions de nord d'Àfrica.
- Té 2030 km² de fronteres amb 5 estats diferents:
 - França, Regne Unit, Portugal, Regne de Marroc i Andorra.
- L'any 1955 entren en vigor els **tractats de Schengen** (s'eliminen les fronteres interiors de la UE). Després Espanya, amb al'ajuda de l'agència **Frontex** esdevé guardià de les fronteres exteriors de l'extrem sud d'Europa.

El Tractat de Schengen

- És un acord signat el 14 de juny de 1985 a Luxemburg per Bèlgica, Països Baixos, Luxemburg, França i Alemanya. Per a la supressió gradual de fronteres comunes.
- Més tard s'afegeixen: Itàlia, Grècia, Espanya, Portugal, Àustria, Dinamarca, Suècia, Finlàndia, Islàndia, Liechtenstein, Suïssa i Noruega. I s'estableix la lliure circulació de persones i mercaderies.

L'estat espanyol

- En el 1978, la Constitució estableix que Espanya s'organitza territorialment en municipis, províncies i CCAA.
- **Els municipis:** Són l'ens territorial primari. I els ajuntaments els governen i els administren. Les seves competències venen recollides a la Llei de Bases de Règim Local. (La seguretat en llocs públics, el transport d'abast municipal, la salubritat, obres i serveis i la protecció del medi ambient.
- **La província:** És una entitat local amb personalitat jurídica pròpia, determinada per l'agrupació de municipis. És la divisió territorial per a que l'estat pugui complir les seves activitats. De les que s'encarreguen les **diputacions provincials**.
- Les **Comunitats Autònomes:** Són ens públics territorials amb facultats d'autogovern i autonomia legislativa. Hi ha 17 més 2 ciutats autònomes: Catalunya, Aragó, València, Balears, Navarra, Galícia, Astúries, Extremadura, Múrcia, País Basc, Castella-Lleó, Castella- La Manxa, Andalusia, La Rioja, Cantàbria, Madrid, Canàries, Ceuta i Melilla.

Els desequilibris territorials

Aquests desequilibris es poden classificar en:

- **Econòmics** : La distribució dels PIB per càpita, l'estructura dels sectors econòmics, o la millor dotació de transports i comunicacions concentrades en regions més dinàmiques.
- **Demogràfics** : Es manifesten en la distribució desigual de la població. Les zones agràries es despoblen i les urbanes augmenten la població.
- **Socials**: Ens trobem amb contrastos econòmics que posen de manifest la diferència de la taxa activitat i la taxa desocupació, la renda familiar bruta disponible, preu vivenda, els serveis, transports i comunicacions.
- **De poder**: Es diferencien en Espais Centrals i Espais Perifèrics.

SELECTIVITAT ONLINE

Centre d'estudis Progressa

Espanya un país plurinacional

- L'article 2 de la **Constitució de 1978**, ens diu: "La Constitució es fonamenta en la indissoluble unitat de la Nació espanyola, pàtria comuna i indivisible de tots els espanyols i reconeix i garanteix el dret a l'autonomia de les nacionalitats i de les regions que la integren i la solidaritat entre totes elles."

Catalunya

- El territori català té una superfície terrestre de 31895 km² (El Principat) i si sumem la Catalunya Nord, la superfície és de 36020 km².
- **La Catalunya Nord:** Forma part de França des de 1659, pertany al departament Pirineus Oriental.
- **El Principat:** És la CCAA de Catalunya i té la Capital a Barcelona.
- **Les Comarques:** Van ser establertes per la Llei de la divisió i organització comarcals de Catalunya de 1987. Són dirigides pel Consell Comarcal. Excepte "El Conselh Generau d'Aran".
- **Vegueries:** Definides com a àmbit territorial específic per a l'exercici del govern intermunicipal de cooperació local. Són 7: Alt Pirineu i Aran, Barcelona, Camp de Tarragona, Girona, Central, Lleida i Terres de l'Ebre.

Organització del territori

Organització política de l'Estat Espanyol

- La democràcia espanyola es basa en la divisió de poders:
- **Poder Legislatiu:** Representat de les Corts Generals i la conformen:
 - La Cambra alta o Senat: Cambra de representació territorial, la seva funció es revisar les propostes legislatives que provenen del Congrés.
 - La Cambra baixa o Congrés dels diputats: Cambra que reuneix als representants dels ciutadans i té el poder de legislar, a més aprova els pressupostos generals de l'Estat.
- . **Poder Executiu:** Govern format pel President i els ministres. S'ocupa de dirigir la política de l'Estat.
- . **Poder Judicial:** Dirigit pel Consell General del poder Judicial, que governa tots els jutjats i tribunals.

SELECTIVITAT ONLINE

Centre d'estudis Progressa

selectivitat.io

Organització Política de Catalunya

- Els primers Estatuts d'Autonomia (País Basc i Catalunya) es van aprovar l'any 1979. Les Corts espanyoles delegaven en ambdues comunitats la seva sobirania. Actualment és vigent des de 9 d'agost de 2006 un nou estatut.
- **Poder Legislatiu:** Representat pel Parlament. Que aprova els pressupostos de la Generalitat de Catalunya.
- **Poder Executiu:** és el President de la Generalitat. Exerceix funcions representatives i governatives i convoca les eleccions al parlament i el **Consell executiu:** consellers que estableixen les directrius generals de l'acció de govern.
- **Poder Judicial:** Dirigit pel Tribunal General de Justícia de Catalunya.

